

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๐

เมहनเดียว

เมื่อวานนี้ไปที่ไหนจำไม่ได้นะ ความจำหดย่นเข้ามาๆ เช่นอย่างเมื่อวานนี้ไปที่ไหนวันนี้จำไม่ได้นะ นี่เรียกว่าสัญญา สณฺญา อนิจฺจา ก็คือความเปลี่ยนแปลงของสัญญา ความจำหมาย เหล่านี้เป็นอาการของจิต ท่านเรียกว่าชั้น ๕ ชั้นระ แปลว่ากอง หรือแปลว่าหมวด อย่างหนังสือก็เรียกว่าหมวดนั้นหมวดนี้ เรียกว่าหมวด ชั้นระ แปลว่าหมวด หรือแปลว่ากอง รวมกันแล้วเป็นกองขึ้นมาเรียกว่าชั้น ๕ ทำหมวดทำกอง จะว่าทำหมวดก็ไม่เหมาะ สู้กองไม่ได้ นี่คือกองทุกขอยู่นี้หมด

(เมื่อวานนี้ไปโรงพยาบาลเซกา ครับ) เออ ระลึกเมื่อวานนี้ไปไหนระลึกไม่ได้นะ มันหัดคือมันสั้นเข้ามาๆ จำไม่ได้ เรียกว่าสัญญาความจำหมายจำไม่ได้ อย่างเมื่อวานนี้ไปโรงพยาบาลเซกา ระลึกแล้วระลึกเล่าจำไม่ได้เลยจนผู้กำกับบอก เป็นอย่างนั้นละ หดเข้ามาสั้นเข้ามา อาการของจิต รูป เวทนา ความสุขความทุกข์ สัญญา ความจำได้หมายรู้ สังขาร ความคิดความปรุงของจิต วิญญฺญาณ ความรับทราบ เวลาตากกระทบรูป หูกระทบเสียง รู้ปั๊บๆ ตามสิ่งที่มาผ่านแล้วดับไปๆ ท่านเรียกว่าวิญญฺญาณ ความรับทราบ เป็นระยะๆ ไป นี่ท่านเรียกว่าชั้น ๕ รูปชั้น ๕ เวทนาชั้น ๕ สัญญาชั้น ๕ สังขารชั้น ๕ วิญญฺญาณชั้น ๕ นี่เป็นอาการของจิต สิ่งเหล่านี้เกิดได้ดับได้ๆ

เฉพาะจิตนั้นไม่มีคำว่าเกิดไม่มีคำว่าดับ อันนี้สำคัญมาก ลงไปตกนรกหมกไหม้ด้วยการทำบาปทำกรรมหนักเบาเล็กน้อย ทุกขขนาดไหนก็ยอมรับว่าทุกข์แต่ไม่ยอมฉิบหายคือจิต ตกนรกตั้งก็กัปกัลป์ก็ยอมรับความทุกข์ในนรก แต่ไม่ยอมฉิบหาย แล้วเปลี่ยนสภาพขึ้นมา ในโลกวิภูวนนี้มันเปลี่ยนแปลง ทุกข์เปลี่ยนมาๆ เป็นสุขเพราะความไม่เที่ยง โลกอันนี้เป็นกฎของอนิจจังทั้งนั้น โลกสมมุติเป็นกฎของ อนิจฺจํ ทุกข์ อนตฺตา เรียกว่าโลกสมมุติ เข้าถึงขั้นธรรมวิมุตติแล้วไม่มี..จิตนี้ พอจิตหลุดพ้นจากสมมุติทั้งปวงที่เป็นตัววิภูวนนี้แล้วท่านว่านิพพานเที่ยง เที่ยงอยู่ที่จิต

จิตนี้ไม่ตายไม่สูญ ทุกข์ยอมรับว่าทุกข์ สุขยอมรับว่าสุข ตกนรกหมกไหม้ด้วยการทำบาปทำกรรมของตัวเองก็ยอมรับว่าทุกข์มากน้อยแต่ไม่สูญ โลกเป็นโลกอนิจจัง เมื่อสิ้นทุกข์เหล่านั้นแล้วความดีมีอยู่คนเรา มันก็มาทำความดี พลิกแพลงเปลี่ยนแปลงจนกระทั่งถึงนิพพาน ไม่สูญ ไปภพนั้นภพนี้เวียนว่ายตายเกิดท่านว่า คือจิตดวงนี้มันไม่สูญ เกิดในภพน้อยภพใหญ่สูงๆ ต่ำๆ คือจิตดวงนี้แหละ จิตดวงนี้ไม่ตาย สิ่ง que เข้าไปอาศัย เช่นอย่างธาตุชั้นมนุษย์และสัตว์ เทวดา อินทร์ พรหม เป็นที่อาศัยของใจ ไป

เกิดในร่างของมนุษย์ก็เป็นมนุษย์ เกิดในร่างของเทพของพรหมก็เป็นเทพเป็นพรหม เกิดในร่างของเปรตของผีก็เป็นเปรตเป็นผี

ใจดวงนี้ละมันท่องเที่ยว ท่านจึงเรียกว่านักท่องเที่ยว พ่อแม่ครูจารย์มันท่านเรียนมาจนจบ เวลาท่านพูดออกมาท่านบอกว่า ใจนี้คือนักท่องเที่ยว ท่องเที่ยวไม่หยุด ไม่จบไม่สิ้นเพราะกิเลสพาหมุน พอกิเลสขาดจากนั้นแล้วจิตหยุดหมุน เป็นวิวิญญูะ ไม่หมุนแล้ว หรือนิพพานเที่ยง เที่ยงตรงนั้นแหละ จิตที่หมดสมมุติแล้วกฏอนิจจัง ทุกข์ อนัตตา เข้าไม่ถึง เข้าถึงอยู่ตั้งแต่ในวงเดียวกันคือวัฏจักรด้วยกัน เป็นสุขบ้างเป็นทุกข์บ้าง ลุ่ม ๆ ดอน ๆ ไม่แน่นอน นี่เรียกว่าวงวัฏจักร ถ้าผ่านจากนี้ไปแล้วก็หมดปัญหา กฏอนิจจังตามไม่ทัน ไม่มี คือกฏอนิจจังไม่มีในจิตที่สิ้นกิเลสแล้ว เช่น จิตพระพุทธเจ้า จิตพระอรหันต์ ไม่มีกฏอนิจจังอยู่ในนั้นเลย ก็มีแต่ธาตุแต่ขันธ์ที่จิตดวงบริสุทธิ์นั้นเข้าไปอาศัยชั่วระยะเวลาของมันที่จะผ่านไปคือตายไปเท่านั้นเอง นอกนั้นไม่สูญ อันนี้แตกกระจายไปได้เปลี่ยนแปลงได้ จิตไม่เปลี่ยน

อะไรก็ตามเรื่องจิตนี้มีอยู่กับทุกร่างทุกคน ตัวสงสัยก็คือจิตที่อยู่กับทุกร่างทุกคน เพราะตัวสงสัยตัวมีติดบอดคือกิเลส มันพาไปพามาพาเกิดพาตายสูง ๆ ต่ำ ๆ ลุ่ม ๆ ดอน ๆ คือบาปกรรมดีชั่ว บุญพาไปสูง บาปพาไปต่ำ มันอยู่ในจิต มันพาให้หมุน ให้เรียนทางด้านจิตตภาวนา พระพุทธเจ้าตรัสรู้ขึ้นมาด้วยจิตตภาวนา สาวกทั้งหลายที่เป็นสรณะของพวกเราสำเร็จมาด้วยจิตตภาวนา ไม่ใช่อยู่กับเสือกับหมอนแล้วว่าอาตมาเป็นอรหันต์ ไม่เคยมี ท่านภาวนา

เรื่องภาวนานี้ไม่สิ้นสุดนะ จิตตภาวนากว้างขวางลึกซึ้งมากทีเดียว จิตนี้กว้างขวางลึกซึ้งถึงนิพพาน คือจิตดวงนี้ เวลามันหยาบมันก็หยาบ คือคำว่าหยาบ หมายถึงสิ่งที่เกี่ยวข้องได้แก่กิเลสมันพัวพัน พาให้คนจิตใจใฝ่ต่ำ อยากทำแต่ความชั่ว ซ้ำลามก เห็นว่าสนุกสนานรื่นเริงบันเทิง อย่างเขากินเหล้ามัน เหล้ามันเป็นของดิบของดีที่ไหน มีทุกอย่าง

เออ เราได้เมาเหล้าที่หนึ่งพอได้มาคุยไม่ให้หมูเพื่อนฟัง เมาเหล้าหนหนึ่ง เหตุที่จะเมาเหล้านี้ก็เพื่อนนั้นแหละ ไม่ใช่เราสมัครใจไปกินนะ เพื่อนเขาหลอกไป บ้านเขามีกินเลี้ยงอะไร ๆ กัน เขาหลอกเรามาชวนเราไป เราไปเห็นขวดเหล้าเต็มอยู่ นี่อะไรเต็มอยู่นี้ เขาบอกน้ำอ้อยนา คนไม่มีวาสนาไม่ได้กินแหละ มันเป็นอย่างงี้ น้ำอ้อยนาถึงคนมีวาสนาถึงจะกินได้ ทดลองดูก็รู้ พอเราว่าจ้างเขาก็เอามากกรอกเลย นี่ละที่ว่าเราเมาเหล้าหนหนึ่ง เขามากกรอกใส่เลย มันเป็นอย่างงี้ นำ ฟาดเข้าไปกินแล้วร้องเพลงกลางวงเลย เราไม่ลืม

ร้องเพลงกลางวง ทั้งๆ ที่เมาเหล้าอยู่ร้องเพลงเพราะอยู่นะ ไปที่ไหน โอ๊ย เพื่อนฝูงสาวๆ นี่ชอบ ร้องเพลงเก่งนะนี่ เสียงหดย้อย ตั้งแต่ผู้เฒ่าในบ้านเขายังชมเราไปร้องเพลงที่ไหน โอ๊ย เฒ่าเอ๊ย มึงทำไมจึงล่ำม่วนเท่น้อ เสียงมึงดีคือเสียงแม่ มึงเนาะ แม่เสียงดี ไปล่ำที่ไหนคนติดมันหากเป็นของมันนั่นแหละ นี่ไปเมาเหล้าอยู่กับเขาแล้วล่ำขึ้นละซี จากนั้นไปไหนเขามักให้ล่ำแหละ ไปเที่ยวสาวที่ไหนกับเพื่อนกับฝูง ผู้สาวจับคอเรามาดีให้ล่ำ ไม่ล่ำออกจากรันไม่ได้ เขาต้องให้ล่ำเสียก่อน เราไม่ลีมะ ร้องเพลงล่ำนั่นนะ

นั่นละเมาเหล้าคนเดียวเท่านั้น แล้วขับล่ำ จากล่ำแล้วก็หลับ พวกเพื่อนฝูงเต็มอยู่นั้นเขาหนีหมดแล้ว ยังเหลือแต่เรานอนตื่นขึ้นดู บ้านเพื่อนนั่นแหละเขาหนีกันไปหมดตั้งแต่คืนนี้แล้ว เขาปล่อยให้เราหลับจนกระทั่งตะวันขึ้น พอโผล่ขึ้นมา อ้าว นี่ไม่ใช่บ้านเรา มันบ้านเพื่อนของเรา อยู่อำเภอภูเวียง เราบอกซัดๆ เสีย จากนั้นมาลงจากบ้านเขาแล้วอาย ไม่ไปบ้านเขากอีกเลย แน่เวลาเมาเหล้ามันไม่ได้อายนะ ร้องเพลงสนุกไปเลย พอหายเมาแล้วไม่ไปบ้านเขากอีกเลย อายเขา เมहनเดียวเท่านั้นละ เขาจับมากรอกไม่ใช่เราสมัครใจนะ ได้เรื่องนั้นละมาม่อยู่ที่นี่ ว่าเมาเหล้ามันเป็นยังไง ชอบม่ชอบคุยคนเมาเหล้า น้ำลายไม่ทราบมาจากไหน น้ำมหาสมุทรไหลเข้าพุงนี้หมด ออกเป็นน้ำลายม่หมดแหละ

นี่พอให้มาพูดได้ เมาเหล้าหนหนึ่งนี้แหละ มีहनเดียวเท่านั้น ได้มาม่ได้ทุกวันนี้ ธรรมดาเราไม่เคยกินเหล้า ก็มีहनเดียว โถ ร้องเพลงเพราะอยู่นะ ลงไปร้องที่ไหนไม่ว่า ผู้หญิงผู้ชายผู้เฒ่าผู้แก่ติดทั้งนั้น เสียงเพราะดี ตั้งแต่นั้น ๗๓ ปีนี้ไม่เคยวอกๆ แวกๆ เป็นพระไปเลย มันเป็นกลอนๆ มันจำได้นี่ ขึ้นกลอนไหนตลอดๆ ลีมหมดเลย บวชได้ ๗๓ ปีนี้เดี่ยวนี้ลีมหมดม่มีเหลือ โม่ก็โม่แต่ว่าเราเคยทำอย่างนั้น แต่ว่ากลอนเพลงกลอนอะไรนี้ม่มีเหลือ หมดเลย ได้ ๗๓ ปี วันที่ ๑๒ พฤษภาคม ผ่านมานั่นเต็ม ๗๓ ปีที่ ได้บวช

พอเข้ามาบวชปั๊บ แต่ใจเราม่เหมือนใครง่ายๆ จริงจ้งมากทุกอย่าง ว่าอะไรขาดไปเลยๆ ม่ได้เหลาะๆ แหละๆ พลิกๆ แผลงๆ ม่เป็น คบเพื่อนคบฝูงถ้าใครเหลาะแหละม่คบนะ ต้องจริงจ้งถึงคบ ตั้งแต่เป็นฆราวาสอยู่ก็เป็นอย่างนั้น นิสัยจริงจ้งมาก ที่นี้พอไปบวชก็ม่ได้นึกว่าจะบวชนานขนาดนี้ เหตุที่จจะบวชก็คือพอน้ำตาร่วงต่อหน้าต่อตา นั่นละสะเทือนมาก คุณของพ่อเราม่ลีม ได้บวชมาจนกระทั่งทุกวันนี้เพราะคุณของพ่อ น้ำตาของพ้อมีค่ามากมีราคาแพง สะเทือนใจเอาอย่างหนัก

ที่แรกมันคาราคาซังหลายสิ่งหลายอย่าง ถ้าว่าเป็นสนามบินจะลงก็ลงม่ได้ กีดนั่นขวางนี้ พอน้ำตาพอร่วงเท่านั้นทุกสิ่งทุกอย่างขาดสะบั้นไปหมด พุงลงจุดบวช มัด

เจ้าของ ๓ วัน ทุกสิ่งทุกอย่างโลกเขาทำได้เราทำได้ นั่นเขาทำได้เราทำได้ ไล่เข้ามาๆ ก็ การบวชนี้เขาก็ทำได้ บวชกันเต็มบ้านเต็มเมืองในเมืองไทยเรา บางองค์ท่านจนเป็น พระเป็นครูบาอาจารย์ตายกับผ้าเหลืองก็มี ทำไมท่านทำได้ แล้วทำไมเราจึงทำไม่ได้ ของไม่ใช่เหลือวิสัย นี่ละบทเวลาจะบวช มัดเข้าๆ จนยอม ใจนี้ถ้ามันลงดิ่งแล้วยอม จึง ได้มาบวช

พอบวชเข้าไปที่นี้ อ่านหนังสือธรรมะมีแต่ข้อตำหนิเจ้าของ เอ๊ะ นี่เราก็เคยผิด มาแล้ว อันนี้เราก็เคยผิดมาแล้ว ผิดมาที่นี้พยายามแก้ๆ เรื่อยมา มันเลยกลายเป็นชีวิต ของพระ ตั้งแต่วันบวชมาชีวิตความเป็นอยู่ กิริยาอาการของฆราวาสที่เราเคยใช้อยู่ เหมือนโลกสงสารทั่วๆ ไปนี่ปิดทั้งหมดอันใดที่เป็นข้าศึกต่อธรรม หากไม่เป็นข้าศึกต่อ ธรรมต่อวินัยก็ใช้ได้เหมือนโลกใช้ทั่วไป เช่น หัวเราะบ้างอะไรบ้าง โลกเขาหัวเราะได้ พระก็หัวเราะได้จะเป็นไร ทำไมจะหัวเราะไม่ได้ล่ะ อย่างนี้ก็ทำได้ ถ้าสิ่งใดที่ขัดธรรมขัด วินัยไม่ทำๆ

แต่มีอยู่ข้อหนึ่งที่ว่า ถ้าบวชแล้วห้ามหัวเราะ เราตายเลย เรามันขี้หัวเราะนี่ เวลา พูดอย่างพ่อแม่ครูจารย์มันนี่ โอ๊ย นิสัยจอมปราชญ์ พูดน่าขบขันน่าหัวเราะเท่าไรก็ตาม ท่านพูดได้เฉยสบาย ใ้เรานี้มันแค้นมันอยู่ในหัวอกมันอยากพุ่งออกมามันอยาก หัวเราะ อดไม่ได้ล่ะ บวชแล้วห้ามหัวเราะตายเลยเรา ตายตั้งแต่วันบวชนั่นแหละ มันจะ หัวเราะในวันนั้นเลย เป็นอย่างนั้นนะนิสัย ถ้าว่าหัวเราะไม่ได้พระนี่ เราตายตั้งแต่วัน เริ่มแรกบวชเลย นอกนั้นก็ฝึก นี่เป็นธรรมดาเราก็พูดกันไป อะไรที่จะขัดต่อหลักธรรม หลักวินัยนี้เป็นไม่ทำ อะไรจะขัดข้องต่อหลักธรรมหลักวินัยนี้ปิดปั๊บๆ ตลอดเลย

ความจงใจที่จะรักษาอรรธรักษาธรรม รักษาวินัยให้เต็มภูมิของเราที่เป็นนักบวช มีเต็มหัวใจ เพราะฉะนั้นความผิดอะไรที่จะมาเป็นไปด้วยเจตนาขึ้นที่ตัวของเรา เป็น ไม่ได้ ปิดปั๊บๆ เรื่อยมาอย่างนั้น จนถึงปีนั้น ๗๓ ปีแล้ว นี่ละชีวิตจิตใจกิริยาอาการ ของพระจึงมีมาตั้งแต่โน้นจนกระทั่งปานนี้ สิ่งใดที่เป็นข้าศึกต่อเพศของพระแล้วปิด ออกให้หมด ถึงอยากเท่าไรก็ไม่ให้ทำ จึงเรียกว่ารักษาศีลธรรมเรื่อยมา ที่มันแก้ยากก็ คือแก้กิเลส กิเลสนี้แก้ยากที่สุด สิ่งนั้นเหล่านั้นเราแก้ได้ๆ มากกิเลสนี้มันไม่แสดงออก ภายนอกมันก็เป็นอยู่ภายในๆ

รักเป็นอยู่ภายใน ซึ่งเป็นอยู่ภายใน เกลียด โกรธ มันก็เป็นอยู่ภายในละไม่ได้ๆ จนกระทั่งความเพียรหนักเข้าในการภาวนา หนักเข้าๆ เมื่อเข้าเริ่มภาวนาที่นี้ก็เริ่มฆ่า กิเลส จะเริ่มไปนิพพานเพราะเชื่อมั่นแล้วว่านิพพานมี ทีแรกอ่านหนังสืออยู่ จิตก็ว่า อยากจะไปนิพพาน อ่านหนังสือท่านก็บอกว่านิพพานมีอยู่ คำว่าอ่านหนังสือนิพพานมี ก็ใครเป็นคนแสดงไว้ พระพุทธเจ้า แต่กิเลสมันก็ไม่ยอมเชื่อง่ายๆ นะ เชื่อไม่เต็มเม็ด

เต็มหน่วย แล้วความอยากไปนิพพานก็อยากไป ตั้งแต่เรียนหนังสือก็อยากไปนิพพาน แต่มันยังมีก้างมาขวางคอให้สงสัยสนเท่ห์ในพระนิพพานอยู่นั้นแหละ มันไม่เต็มเม็ดเต็มหน่วย

ถ้าอะไรไม่เต็มเม็ดเต็มหน่วยมันก็ไม่สนิท ถ้าลงเต็มเม็ดเต็มหน่วยแล้วพุ่งเลย เป็นอย่างนั้น จึงเหมือนว่ามีสัจจะภายในจิต เราอยากพบครูบาอาจารย์หรือจอมปราชญ์ จะเป็นฆราวาสหรือเป็นพระก็ได้ ขอให้มาแสดงเรื่องอรรถเรื่องธรรมเกี่ยวกับเรื่องมรรคผลนิพพานให้เราฟังอย่างถึงใจ เราจะมอบกายถวายตัวต่อท่านผู้นั้น จากนั้นเราจะปฏิบัติเอาตายเข้าว่า เพื่อนิพพานอย่างเดียว

พอหยุดเรียนแล้วมองหาที่ไหนก็ไม่เห็น เห็นชื่อโด่งดังอยู่ตั้งแต่เราเป็นเด็กก็คือ หลวงปู่มั่นเรา ชื่อเสียงท่านโด่งดังมาก เวลาเราเรียนหนังสือโด่งดังมาตลอดจนกระทั่งถึงวาระสุดท้าย พอหยุดจากการเรียนก็บึ่งใส่ท่านเลย ท่านก็เหมือนว่าเอาเรดาร์จับไว้เลย คือแสดงธรรมให้เราฟังอย่างถึงใจ ตามความมุ่งหมายของเราที่คิดไว้ในหัวใจ ใครมาบอกว่ามรรคผลนิพพานมี เราจะกราบมอบกายถวายตัวต่อท่านผู้นั้น แล้วเราจะเอาตายสู้เลยเพื่อนิพพานอย่างเดียว มีความมุ่งมั่นอย่างแรงกล้า ก็มองเห็นแต่หลวงปู่มั่นอย่างเดียว

พอไปถึงท่านใส่เปรียงเลย เหมือนท่านกางเรดาร์เอาไว้ คนไม่เคยพบเคยเห็น เวลาขึ้นเหมือนฟ้าดินถล่มนะเทศน์ออกมานี่ ท่านมาหาอะไร ขึ้นเลย ท่านมาหามรรคผลนิพพานหรือ ต้นไม้เป็นต้นไม้ ภูเขาเป็นภูเขา ไล่ไปดินฟ้าอากาศตลอดทั่วแดนโลกธาตุ ไม่ใช่บาปไม่ใช่บุญ ไม่ใช่มรรคผลนิพพาน ไม่ใช่กิเลส กิเลสแท้ มรรคผลนิพพานแท้อยู่ที่ใจ นั่นไล่เข้ามาใจ เอาๆ ฟาดลงไป อะไรปิดใจไม่ให้เห็นมรรคผลนิพพาน คือกิเลส เอาฟาดกิเลสให้มันขาด พระพุทธเจ้าฆ่ากิเลสฆ่าที่ใจด้วยจิตตภาวนา เอาภาวนาฆ่ามัน ท่านว่าฉัน เปิดออก พุคนี้เข้มข้นมากนะเหมือนคนทะเลาะกันหรือเคียดแค้นให้กันมาตั้งกับตั้งกลับ ท่านเห็นใจของเราว่าเราจริงเราจริง มุ่งหน้าไปฟังอรรถฟังธรรมอย่างถึงใจ ท่านแสดงออกมาก็อย่างถึงใจเหมือนกัน นั่นละลง ลงอย่างถึงใจในวันนั้นละวันแรกเลย

ท่านถาม ท่านมาหามรรคผลนิพพานหรือ ขึ้นเลยนะ ต้นไม้เป็นต้นไม้ ไม่ใช่กิเลสไม่ใช่มรรคผลนิพพาน ไล่ไปๆ ไล่ทั่วแดนโลกธาตุ ไม่ใช่กิเลสไม่ใช่มรรคผลนิพพาน กิเลสแท้มรรคผลนิพพานแท้อยู่ที่ใจ ไล่เข้ามาหาใจ เอา ให้แก่กันทำลายกันที่ใจนี้ด้วยจิตตภาวนา พระพุทธเจ้าตรัสรู้ด้วยการภาวนา สวางทั้งหลายตรัสรู้ด้วยการภาวนา กิเลสหลุดมอดไปด้วยจิตตภาวนา เราเอาให้ได้ท่านว่าฉัน เข้มข้นมาก เราฟังก็ฟังด้วยความตั้งใจมันก็เข้มข้นถึงกัน

พอได้ฟังถึงใจแล้วออกมา เดินมายังไม่ถึงที่พักภูมินั้นแหละ มันฟังอย่างถึงใจ แล้วพอเดินลงมายังไม่ถึงภูมินั้น ว่ายังไงที่นี้ ถ้ามึงเจ้าของนะ ไปฟังเทศน์พ่อแม่ครูจารย์ สมใจถึงใจแล้ววันนี้กับความมุ่งหมายของเราที่มา แล้วเราจะจริงไหมว่าวันนี้ ธรรมะของท่านมีแต่ธรรมะของจริงล้วนๆ เติบโตตามความมุ่งหมายของเราที่อยากได้ยินได้ฟัง แล้วเราจะจริงไหม ทางนี้ขึ้นรับเลย เหมือนหนึ่งว่าอยากขึ้นตั้งแต่ยังไม่ถาม คืออยากตอบตั้งแต่ยังไม่ถาม เราจะจริงไหม ทางนี้ผางมาเลย ต้องจริง นั่น ไม่จริงตายเท่านั้น คือจริงว่าจะเอาให้ได้มรรคผลนิพพาน ไม่ได้ตายเท่านั้น นั่นละจิตใจมันพุ่ง ตั้งแต่วันนั้นมา

ตั้งแต่พรรษา ๗ ถึงพรรษา ๑๖ นี้ตกนรกทั้งเป็น พัดกิเลสไม่มีวันมีคืน เดินภาวนานี้ไปคนเดียวๆ พ่อแม่ครูจารย์ท่านก็คงทราบจริตินิสัยว่าไปคนเดียวได้สะดวกกว่าวิธีอื่น เช่นไปกับเพื่อนกับฝูงไม่สะดวก มันเป็นน้ำไหลป่า รับผิตชอบกันโดยสัญชาตญาณอยู่นั้นแหละอยู่ลึกๆ ถ้าไปคนเดียวป่าช้าอยู่กับเรา เป็นตายอยู่กับเรา ที่นี้เมื่อเป็นอย่างนั้นมันก็พุ่งเลย ไปคนเดียวตลอดตั้งแต่ออกปฏิบัติ โดยที่ท่านส่งเสริมตลอดนะพ่อแม่ครูจารย์มัน การล่าว่าจะไปก็องค์ เช่นไปลาที่แรก ท่านจะถามเวลาท่านอนุญาต คือก่อนที่ท่านอนุญาตนี้กราบเรียนท่านไว้ก่อนนะ ไม่ใช่อยู่ๆ ก็หัวชนเข้าไปเลย

ครูบาอาจารย์อย่างหลวงปู่มั่นเป็นจอมปราชญ์ ที่นี้เวลาจะลาท่านไปเที่ยวต้องหาอุบายพูดนั้นพูดนี้ ทางวัดทางวาเรานี้มีธุระอะไรๆ บ้างเราก็ถาม ถ้ามีธุระอะไรเราก็จะรับจะจัดจะทำ ถ้าหากว่าไม่มีธุระอะไรแล้วก็อยากกราบลาท่านไปเที่ยวภาวนาสักระยะ เราจะว่าไปเสียเลยไม่ได้นะ เพราะท่านเมตตาเรามากอยู่ อยากไปภาวนาสักระยะเราบอกก็ ท่านจะเงิบละนะนั่น พูดเท่านั้นละท่านจะเงิบ คอยฟังแต่ท่านจะเปิดออกเมื่อไร ไม่ใช่จะถามมาจ้อกันต่อยกันเหมือนนกมวยต่อยกันอย่างนี้นะ พอพูดแล้วต้องปล่อยเลย ท่านก็เหมือนลืมนิดไปเลยนะ แต่ความจริงท่านเอาไปพิจารณาเรียบร้อยแล้ว

ถึงกาลเวลาที่ท่านจะบอกก็ เอ้อ ขึ้นอย่างนี้นะ เอ้อ ที่ท่านมหาอยากจะไปเที่ยวไปได้ละท่านว่า ก็วันก็ตามนะ ถ้าท่านไม่แยบออกมาเนื่อก่อนเราก็พูดได้เท่านั้น จะลาอีกไม่ได้ อยู่นั้นตลอดไปเลย ถ้าได้โอกาสท่านก็เปิดออกมาเอง เอ้อ ที่ท่านมหาถามว่าอยากจะไปเที่ยวนี้ ไปได้ละท่านว่านี่ อย่างนี้เราก็มีโอกาสอีก โอกาสที่จะต่อคำของท่านแล้วคิดว่าจะไปทางไหนท่านว่า คราวนี้คิดว่าจะไปทางนั้นๆ ทางไหนที่ท่านเที่ยวหมดแล้ว เอ้อ ทางนั้นดีๆ เรื่อยๆ พอย้อนเข้ามาว่า จะไปก็องค์ นี้ละสำคัญตรงนี้ ถ้าว่าไปองค์เดียวผิงเลย พระเถรนั่งเต็มอยู่รอบๆ ส่วนมากจะเป็นตอนบ่ายเราขึ้นไปหาท่าน พอเราว่าไปองค์เดียว เอ้อ ขึ้นทันทีเลย ท่านมหาไปองค์เดียว ใครอย่าไปยุ่งนะ ขึ้นนี้เลย ท่านมหาไปองค์เดียว ใครอย่าไปยุ่งท่านนะ

สำหรับเราท่านรู้สึกเมตตาดานุโลมผ่อนผันมากไม่เคยขัดข้อง แต่กับพระ
ทั้งหลายก็เห็นอยู่เวลาไปลาท่าน บางทีไปสององค์บ้างสามองค์บ้างไปลาท่าน เราก็นั่ง
ฟังว่าจะมาลาไปเที่ยว หือ ขึ้นเลย นั่นเห็นไหมล่ะ ตั้งแต่อยู่ในนี้มันก็ตกรกหมกใหม่
ทั้งวันทั้งคืนให้เห็นต่อหน้าต่อตาแล้วมันจะไปตกรกหมกไหนอีกล่ะ นั่นเห็นไหม แล้ว
ใครจะกล้าไปท่านบ้างนั้น คือว่าห้ามแล้วนั้น ความหมายก็ว่าห้าม ตั้งแต่อยู่ต่อหน้าต่อตา
มันก็ตกรกต่อหน้าต่อตาให้เห็นอยู่ทั้งวันทั้งคืน แล้วมันจะไปตกรกหมกไหนอีกล่ะ
นั่น แล้วหมอบ ไปไม่ได้แล้ว ก็ไม่ไปท่านบอกชัด ๆ แล้วนั้น

ถ้าเราลานี้ท่านนิ่งนะ หากไม่มีธุระอะไรๆ แล้ว ก็อยากจะกราบนมัสการไป
ประกอบความ پاکเพียรสักระยะหนึ่ง คำว่าสักระยะก็คือไม่ได้ไปแบบไม่มีฝั่งมีฝา ไป
ให้ท่านได้ทราบความหวังของเราว่า ยังจะต้องกลับมาฟังปาฐกถาธรรมของท่าน
อยู่ความหมายว่านั้น ท่านก็ถาม เวลาได้โอกาสเมื่อไรท่านถึงจะพูดนะ เราพูดคำเดียว
เท่านั้นแล้วเลย ถ้าท่านไม่พูดอีกเราจะพูดอีกไม่ได้ ด้วยความเคารพเลื่อมใส เมื่อได้
โอกาสเมื่อไรท่านจะพูด เอ้อ ที่ว่าท่านมหาจะลาไปเที่ยวนั้น ไปได้ละ เปิดโอกาสแล้วนะ
นั่น ก็วันก็ตามถ้าท่านไม่ตอบคำนี้ออกมาเราก็ต้องนั่งอยู่นั้นตลอดไป

แล้วจะไปทางไหนล่ะ ต่อไปนี้ก็กราบเรียนไปเรื่อย ๆ เลย ไปก็องค์ ไปองค์เดียว
นี่ผางออกมาเลย ท่านพอใจ สำหรับนิสัยเราเป็นนิสัยหยาบ ผาดโผนโจนทะยาน เอ้อ
ท่านมหาไปองค์เดียว ใครอย่าไปยุ่งกับท่านไม่ได้นะ นั่น เพราะท่านเห็นนิสัยของเรา
อยู่กับท่านเป็นยังไง จริงจังทุกสิ่งทุกอย่างท่านก็รู้หมด จากนั้นก็ไป ไปก็เป็นจริง ๆ เรา
เดินจงกรมจากหมู่บ้านนี้ไปหมู่บ้านนั้น ไม่ใช่เดินให้เสียเวลาด้วยแข่งขาก้าวไปก้าวมา
เปล่า ๆ นะ เดินจงกรมไปในตัวเสร็จ จะใกล้จะไกลขนาดไหนก็คือเดินจงกรม
สติปัญญาติดแน่นอยู่ในหัวใจ เรียกว่าทำความเพียรเหมือนเราเดินจงกรม เวลาเราเดิน
ไปเป็นอย่างนั้น นี่หมายถึงไปคนเดียว

ถ้าไปสองคนเป็นน้ำไหลบ่า จิตมันแยบออกทางนี้ ๆ เป็นสัญชาตญาณ
รับผิดชอบกันอย่างลึก ๆ อยู่ไหนแหละ ถ้าไปคนเดียวมันไม่มีอะไรจะไปไหลบ่านี้ นะ มัน
ก็พุ่ง ๆ เลย เราไปภาวนามีแต่ไปคนเดียวทั้งนั้น แล้วท่านก็พอใจที่จะให้ไปคนเดียว
ตลอดเลย ไปคนเดียว ๆ ประการหนึ่งท่านก็ทราบแล้วว่าเรียนถึงภูมิมหาแล้วนี่จะว่า
ไฉน การศึกษาเล่าเรียนให้เป็นแบบแปลนแผนผัง เราก็เรียนมาแล้วเต็มภูมิของเรา ท่านก็
เปิดให้เลย ไป ตั้งแต่ ๗ พรรษา ถึงพรรษา ๑๖ เป็น ๙ ปี นี้เรียกว่าตกรกทั้งเป็น โธ
ทุกข์มากที่สุด การประกอบความ پاکเพียรฆ่ากิเลส ไม่มีงานใดหนักเท่างานฆ่ากิเลส

กิเลสนี้เป็นเจ้ามหาอำนาจครอบโลกธาตุ ให้สัตว์ทั้งหลายตายกองกันอยู่เพราะ
อำนาจของมันให้พาเกิดพาดาย มีมานานสักเท่าไร การที่จะตีมันให้พังลงจากหัวใจนี้มัน

ยากแสนยาก ต้องว่ามันยากแสนยากว่านั้น ไม่มีอะไรยากยิ่งกว่าการฆ่ากิเลส การฆ่ากิเลสเอาทุกวิถีทางเลย ถึงขั้นจะเป็นจะตายก็มี แต่มีดีอยู่อย่างหนึ่ง คือจิตนี้ไม่อ่อนร่างกายเดินจากภูเขานี้ลงไปหมู่บ้านเขา เพราะอดข้าวไม่ฉันจึงหัน ถ้าถึงกาลเวลาที่จะไปบิณฑบาตแล้วจะว่าไปถึงบ้านเขา จากนั้นไปถึงบ้านไปถึง ถ้าหลายวันกว่านี้ไปไม่ถึงกำลังไม่มี ก็ไปเสีย อย่างนั้นละ ทน ต้องทนแสนทน จนกระทั่งที่ว่าได้มาพูดให้บรรดาลูกศิษย์ลูกหาฟัง ทั้งธรรมเกิดทั้งกิเลสเกิดภายในหัวใจดวงเดียวกันนี้

เดินไปบิณฑบาตในหมู่บ้านเขา เรากะว่าจะให้ถึงหมู่บ้าน จากภูเขาลงหมู่บ้าน ทางก็ราว ๔ กิโลเมตร ๕ กิโลเมตร ครั้นไปไม่ถึง ก้าวขาไม่ออกอยู่กลางทาง ก็ไปนั่งเจ้าอยู่ คือมันก้าวขาไม่ออก พักเสียก่อนแล้วค่อยไป ที่นี้กิเลสเกิดนะที่นี้ เรานั่งเจ้า การนั่งเจ้าคืออวัยวะของเราหมดกำลัง แต่จิตใจไม่ได้เป็นนะ จิตใจเหมือนจะเหาะเหินเดินฟ้า อยู่ในใจสว่างกระจ่างแจ้ง เพราะได้รับการอุดหนุนด้วยการอดนอนผ่านอาหารวิธีการต่าง ๆ นี้ละหนุนจิตให้มีความสว่างไสว จิตจึงไม่มีคำว่าอ่อนแอ อ่อนแอเฉพาะร่างกายแล้วไปนั่งเจ้าพักเสียก่อน

เดี๋ยวก็กิเลสเกิดละที่นี้ จึงได้รู้ว่ากิเลสเกิดธรรมเกิดเป็นยังไง กิเลสเกิด อยู่ ๆ พุดขึ้นมาเป็นคำภายในใจ เป็นคำเหมือนอย่างเราพูดนี้ หากไม่มีเสียง หากเป็นคำขึ้นมา นี่ท่านอดอาหารว่างนั้นนะขึ้นนี้ เรากำลังนั่งพักอยู่นี้ นี่ท่านอดอาหารเพื่อจะฆ่ากิเลสให้ตาย แต่กิเลสยังไม่ตายท่านกำลังจะตายเวลานี้รู้ไหม นั่น กิเลสมันกระตุกเอาเพื่อจะให้จิตใจอ่อนแอ แล้วก็ให้มันจูงจุมุกไปอีกพูดง่าย ๆ นี่เห็นไหม นั่นขึ้นมา ขึ้นในนั้นนะ ท่านอดอาหารเพื่อจะฆ่ากิเลสให้ตาย แต่เวลานี้กิเลสยังไม่ตาย ท่านกำลังจะตายรู้ไหม ขึ้นอย่างเข้มข้นนะ กิเลสไม่ใช่ของเล่น รู้ไหม

พอกิเลสเกิดผ่านไปบิณฑบาตก็เกิดรับกัน นี้เรียกว่าธรรมเกิด รับกันยังไง ก็การกินนี้กินมาตั้งแต่วันเกิดไม่เห็นวิเศษวิโสอะไร อดเพียงเท่านี้จะตายหรือ เอาตายก็ตาย นั่นเห็นไหมพุงเลย กำลังไม่มีอ่อน กิเลสมันกระตุกให้อ่อนกำลัง ธรรมะพุงใหญ่เลย กินมาตั้งแต่วันเกิดไม่เห็นวิเศษวิโสอะไร มันก็ไม่วิเศษจริง ๆ ไซ้ไหม อดเพียงเท่านี้จะตายหรือ เอาตายก็ตาย นั่นมันไม่ได้ฟังเสียงกิเลส ฟาดเลย เป็นอย่างนั้น นี้เรียกว่าธรรมเกิด แก่กันไปแก่กันมาอยู่ภายในใจนั้น ธรรมเกิดให้นักปฏิบัติภาวนาเป็นจริงเป็นจัง ยิ่งเข้าถึงขั้นภาวนามยปัญญา หรือสติปัญญาอัตโนมัติก่อน นี้ละกิเลสกับธรรมจะเกิดเอง ๆ ไม่ต้องไปถามใครก็รู้ มันแก่กันเอง ๆ ภายในหัวอกของเรา

เฉพาะอย่างยิ่งเวลาจิตตภาวนาก้าวเข้าสู่ภาวนามยปัญญา หรือสติปัญญาอัตโนมัติด้วยแล้วจะมีตั้งแต่ธรรมทำงานเพื่อแก้กิเลสอย่างเดียว เหมือนกิเลสที่ทำงานอยู่บนหัวใจสัตว์เพื่อทรมาณสัตว์ ตาเห็นพบกิเลสเกิดแล้วทำงานแล้ว หูได้ยิน จมูก ลิ้น

กายสัมผัสสัมพันธ์กิเลสเกิด ออกทำงานแล้วๆ ธรรมยังไม่มี มีแต่กิเลสทำงานๆ นี่เป็นปรกติของสัตว์โลก แต่เวลาเราภาวนา แต่ก่อนเราก็ไม่เคยคิด พอภาวนามาถึงขั้นนี้ละที่นี้ ชั้นลุ่มลูกคลุกคลานก็พืดกันมาๆ จนก้าวเข้ามาถึงขั้นสติปัญญาอัตโนมัติ เป็นอัตโนมัติเกิดเองเป็นเองๆ ของธรรม ของธรรมขั้นนี้ละที่นี้ แทนกิเลสเป็นอัตโนมัติเกิดในหัวใจของสัตว์ ที่นี้ธรรมเป็นอัตโนมัติฆ่ากิเลสบนหัวใจของตัวเองนั่นแหละ เป็นอัตโนมัติเหมือนกัน

อยู่ที่ไหนเป็นธรรมทั้งนั้นๆ ตามองเห็นผัสธรรมเกิดแล้วๆ สังหารกิเลสเพราะการเห็น เห็นเรื่องอะไร เห็นแล้วมันจะเกิดกิเลส พอเห็นผัสธรรมจะเกิดแล้วสังหารกิเลสในเวลาเห็นเวลาได้ยินเรื่อยๆ นี่เรียกว่าสติปัญญาอัตโนมัติ ฆ่ากิเลสโดยอัตโนมัติไม่เคยเห็นเห็นปัญญาขั้นนี้มี แต่ก่อนเราก็ไม่เคยคิดเคยคิดว่า กิเลสเกิดบนหัวใจของสัตว์เป็นอัตโนมัติ มันเกิดของมันเองเราไม่เคยคิด ทั้งๆ ที่กิเลสก็เกิดบนหัวใจของเราเป็นอัตโนมัติตลอดเวลา ทำลายเราตลอดเวลา เราก็ไม่ได้คิดว่ากิเลสฆ่าเราทำลายเราทรมาณเราละ พอก้าวเข้าถึงขั้นสติปัญญาขั้นนี้ละ ฝ่ายธรรมมันฆ่ากิเลสโดยอัตโนมัติอยู่ที่ไหนฆ่าแต่กิเลส แม้ที่สุดฉันจึงหันนี้มันไม่ได้อยู่กับลึนกับปากนะ จิตมันจะทำงานอยู่ภายในลึกๆ พืดกับกิเลสอยู่ภายในหัวอกอยู่ลึกๆ นี่ถึงขั้นมันฆ่ากิเลสแล้วไม่อยู่ เอาจนกิเลสมันสิ้นเสื่อมหมด ไม่บอกก็หยุดเอง

นี่มันก็เป็นในหัวใจแล้ว มาพูดนี้โกหกท่านทั้งหลายหรือ เป็นมาหมดแล้ว ลุ่มลูกคลุกคลานก็เป็นพอ ลุ่มลูกคลุกคลานนี่ละมากต่อมาก พอตั้งตัวได้แล้วด้วยความเพียรด้วยความอุตสาหะของเรา จนกระทั่งมาถึงขั้นสติปัญญาอัตโนมัตินี้แล้วเอาที่นี้กิเลสเกิดไม่ได้ เกิดขาดสะบั้นๆ เพราะสติปัญญารวดเร็ว แล้วเชื่อมโยงกันกับมหาสติมหาปัญญาด้วยแล้ว พอกิเลสเกิดเหมือนกับฟ้าแลบนะ แสบเท่านั้นละขาดแล้วนั้น มหาสติมหาปัญญาเอาขาดสะบั้นๆ ต่อจากนั้นก็พริบเลย หมด กิเลสภายในหัวใจหมด แล้วตัวไหนจะมาเป็นข้าศึก ตัวไหนจะมาเป็นก้างขวางคอ ที่เคยเป็นก้างขวางคอก็คือกิเลสเป็นมาตั้งกัปตั้งกัลป์ วันนี้ก้างขวางคอก็คือกิเลสได้ขาดสะบั้นลงไปจากใจแล้วถามหาที่ไหนพระนิพพาน นิพพานเที่ยงหรือไม่เที่ยงถามหาที่ไหน ที่ไม่ให้เที่ยงก็คือกิเลสนั่นเอง พอกิเลสขาดสะบั้นลงไปแล้วมันก็รู้อย่าง

การภาวนาไม่ใช่เรื่องเล็กน้อยนะ เมื่อเป็นภายในใจแล้วเป็นเองๆ เหมือนกิเลสภายในหัวใจของเราๆ ท่านๆ นั้นละ เมื่อภาวนาทางด้านจิตตภาวนาเป็นธรรมๆ ล้วนๆ แล้วจะฆ่ากิเลสไปโดยอัตโนมัติเหมือนกัน เอา ฟุ้งกันถึงพระนิพพาน เป็นได้ทั้งฝ่ายกิเลสทั้งฝ่ายธรรมเป็นอัตโนมัติ กิเลสทำลายสัตว์โดยอัตโนมัติก็เป็นมาแล้วตั้งกัปตั้งกัลป์ ที่นี้พอถึงขั้นภาวนาเพื่อความดีงาม เข้าถึงขั้นภาวนามยปัญญาหรือสติปัญญา

อัตโนมติแล้วแบบเดียวกันขาดสะบั้น กิเลสขาดสะบั้นๆ ทำงานตลอด จนกระทั่งกิเลส ม้วนเสื่อหมดแล้ว ทีนี้ไม่ถามพระนิพพาน เหมือนว่าเครื่องไม้เครื่องมือที่เราทำงานนี้ พองานเสร็จแล้วเครื่องมือมันก็ปล่อยเอง มหาสติมหาปัญญาคือเครื่องมือทำงาน พอ กิเลสขาดสะบั้นลงไปมหาสติมหาปัญญาก็ปล่อยตัวเองอยู่โดยหลักธรรมชาติ ให้พากัน จำเอานะการปฏิบัติธรรม

การพูดทั้งนี้ถูดออกมาจากหัวใจมาพูด ไม่ได้มาโกหกท่านทั้งหลาย พูดออกมา อย่างไม่มีสะทกสะท้านสงสัย ดังพระพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมาท่านไปถามใคร เป็น ศาสดาเต็มองค์ขึ้นมา สอนโลกได้ทั้งสามโลกเห็นไหม ธรรมเป็นธรรมอันเดียวกัน ผู้ ปฏิบัติก็คือจิตดวงเดียวกันเป็นผู้รับทราบ เมื่อถึงขั้นมันรู้มันรู้อย่างนี้ปิดไม่อยู่ๆ ถึงขั้น ลึนสงสัยลึนอย่างเดียวกัน เอาละนะพอว่าจะไม่เทศน์นานที่ไหนได้มันหมดคัมภีร์แล้ว เคาะดูคัมภีร์มีแต่ลม เทศน์อย่างนี้ก็ออกแล้วทั่วประเทศไทยไม่ใช่หรือนี่ ออกทั่ว ประเทศไทยทุกเช้าๆ ออก พอเราเปิดอย่างนี้มันออกทั่วประเทศไทยวิฑูเรา เอาละให้ พร

(เริ่มต้นจากน้ำตาโยมพ่อ) น้ำตาพ่อร่วงเธอ เราจำไม่ได้นะ ใช้น้ำตาพ่อร่วง น้ำตาพ่อนี้มีกำลังมาก อะไรคาราคาซังไม่ได้แน่นอนๆ เหมือนเครื่องบินจะลงสนามลง ไม่ได้ มีอะไรก็ติดขวางอยู่สนามลงไม่ได้ พอ น้ำตาพ่อร่วงที่นี้ผางเลย แผ่นดินจะถล่มทั้ง แผ่นก็ถอะเครื่องบินลงเลยไม่รอ แต่เราเสียดายที่พ่อเสีย ตอนนั้นเป็นตอนที่เรากำลัง ออกประกอบความเพียรเร่งความเพียร เป็นปีที่พ่อเสียนะ จิตวิญญานก็แปลกอยู่ จิต วิญญานมันถึงกัน นั่งภาวนาอยู่ ดูเป็นพรรษาที่ ๑๑ จำพรรษาที่ ๑๑ นั่งภาวนาอยู่ ปีนั้น จำพรรษาที่อำเภอสรีสงคราม ๓ องค์ด้วยกัน ทำกระต๊อบเล็กๆ กระต๊อบสำหรับฉัน ๓ องค์นี้ ๓ องค์รวมกันฉัน ส่วนที่พักนั้นเอาหญ้ามาทำแคร่นี้ตลอดพรรษา สูงจากพื้น เท่านั้นพ่อ

กลางคืนที่ ๔ เอ๊ะ มันแปลกอยู่ จนได้สั่งหมู่เพื่อนไว้ที่ไปด้วยกันสององค์ พอนั่ง ตี ๔ ปรากฏว่าน้องพ่อนั้นแหละ คืออา ถือจดหมายเข้ามายื่นให้ บอกว่าพ่อเสียแล้ว เสียเดี๋ยวนี้ว่างั้นนะ พ่อเสียเสียแล้ว พอตื่นเช้าขึ้นมาก็บอกหมู่เพื่อน เออ นั่งภาวนาอยู่ เมื่อคืนนี้เป็นยังไงแปลก อยู่ๆ ก็อา น้องของพ่อนั้นละเอาจดหมายมายื่นให้ มายื่นแล้ว อ่าน บอก ไม่ได้อ่านจดหมายละ บอกว่าพ่อเสียแล้ว พอออกจากที่ภาวนาก็เล่าให้หมู่ เพื่อนฟัง ให้จดไว้นะ วันนี้ละวันที่ปรากฏในภาวนาว่าพ่อเสีย วันนี้ละจดไว้ ๗ วัน จดหมายก็มาถึงพ่อเสีย เสียในคืนนั้นพอดี มันก็แปลกอยู่นะ นี่ละบอกหมู่เพื่อนจดไว้ จำไว้นะ มันจะจริงหรือไม่จริงภาวนานี้ละ มาจริง จริงๆ นะพ่อก็เสีย ตอนนั้นกำลังเร่ง ภาวนา ไม่ได้สอนพ่อเหมือนสอนแม่ แม่นี้สอนเต็มเม็ดเต็มหน่วย

พูดเรื่องภวาน้ำมันก็เพลินเหมือนกัน เหมือนเขาพูดเรื่องโลกเรื่องสงสารเขาก็เพลินแบบเขาเหมือนกัน ยิ่งพวกบ่าชี้เหล่าคุยกันแล้วยิ่งเก่ง ไม่มีใครเป็นบ่าน้ำลายยิ่งกว่าคนเมาเหล่านะ อันนี้เราพูดธรรมดา มันก็ยิ่งเพลิน พวกเมาเหล้าก็ยิ่งไปใหญ่ ศาลาหลังเล็ก ๆ มาสร้างวัดที่แรกศาลาหลังเล็ก ๆ ท่านสิงห์ทองก็มาด้วยกันนี้แหละ มาสร้างวัดด้วยกันที่แรก ที่นี้ท่านสิงห์ทองก็ลาไปเที่ยว ไปเที่ยวกลับมา กลับมาแล้วก็มานั่งศาลาเล็กหลังนั้นละคุยกันกับท่านสิงห์ทอง นี่เรียกว่ามันเพลิน สิมตัวนะ สององค์เท่านั้นละ สองทุ่มเราลงมาศาลานี้ท่านสิงห์ทองก็มา มาคุยกันตั้งแต่สองทุ่ม ฟาดเสียตีสี นานไหม มันเพลินอะไรก็ไม่รู้ พูดถึงเรื่องภูเขาพูดถึงเรื่องจิตตภาวนา มันเพลินเอาตอนนี้ละตอนภาวนา

ท่านสิงห์ทองก็เล่าเรื่องของท่านให้ฟัง สิ่งใดที่รับกันมันก็ออกรับกัน ๆ เรื่อย จนเพลินนะ ตั้งแต่สองทุ่มจนกระทั่งตีสี่ นานหรือไม่นาน นี่ละว่าเพลิน เพลินอย่างนี้ละธรรมดา สิมเวลาเวลา จนกระทั่งมันจะรู้สึกอะไรของมัน มาดู เอ้า มันตึกแล้วนี่นะ มาดู นาฬิกา โอ้ย นี่มันตีสี่แล้วนะ เออ เลิก ๆ ลูกเลยนะ พอว่าตีสี่มันจะสว่างแล้วนี่ เดือนมิถุนาพอดีทำมันสว่างแล้ว นี่มันตีสี่มันจะสว่างแล้วนี่นะ เลิกกันก็ลูกเลย เราก็คือไป ที่นี้ไปแล้วมันอะไรก็ไม่รู้ นะ พอไปถึง ภูฏิเรอ มันหลังเล็ก ๆ นี้ เข้าไปแล้วเอาย่ามวางปั๊บแล้ว ดัดเส้นเสียก่อน จะไม่นอนนั่นแหละ ก็มันเลยเวลาแล้ว ดัดเส้นแล้วถึงจะลงไปเดินจงกรมเราว่างั้นนะ คิดเอาไว้เรียบร้อย แล้วก็มาแผ่สองสสิ่ง ฟาดเสียมันเต็มบาทเลย แผ่สองสสิ่งแผ่เลยทีเดียว กลับ

จนกระทั่งท่านสิงห์ทองไปบิณฑบาตในบ้านกลับมา มาสะกิดนิ้วเท้าเราตอนเราหลับเพลินอยู่ ท่านสิงห์ทองท่านไม่นอนท่านไปบิณฑบาตกลับมา ถึงเวลาแล้วมาสะกิดเรา เรายังหลับครอก ๆ เอ้า พอบิณฑบาตแล้วหรือ พอบิณฑบาตที่ไหน บิณฑบาตมาแล้ว หือ นั่นเห็นไหมบทเวลามันเพลินเพลินทั้งสองอย่าง เพลินคุยธรรมดา กัน เวลาเพลินเราก็ไม่รู้ ไปดัดเส้นนี้ ดัดแล้วดัดเลยไปเลย มันหลับไม่รู้ตัวนะ จนกระทั่งท่านสิงห์ทองไปบิณฑบาต ท่านสิงห์ทองไม่นอน บิณฑบาตกลับมาก็ไปสะกิดเท้าเรา คิกคักตื่นมา เอ้า พอบิณฑบาตแล้วหรือ พออะไรไปบิณฑบาตกลับมาแล้ว อย่างนั้นก็ มี มันเพลินแบบไหน นั่นฟังซิ

ไปนี่ก็เอาของไปโรงพยาบาลโรจน์โรจน์ไปทุกโรง ไปเราก็ให้โรงละสองหมื่น ๆ ไปทุกโรง วันจันทร์ อังคาร พุธ พฤหัส ศุกร์ หัววันนี้ไปทำโรงทุกวัน ก็ไม่ทราบได้ของมาจากไหน ทานนี้ละ ๆ เลย เปิดโล่งเลย โกดังของเราเต็มเอี้ยด สั่งมาแน่นปั๋ง ไม่นานหมด สั่งมาเรื่อย ๆ ไหลออกรอบวัดนะ การทำบุญให้ทานเราอยากจะทำนี่เลย เอ้า จะเอาวัดไหนมาแข่งว่าจึเลย คือเราเปิดโล่งไปหมด ไม่ว่าปัจจัยไม่ว่าสิ่งของอย่างอื่นอย่าง

โตมิไม่ได้ ออกหมดเลย เพราะอำนาจแห่งความเมตตาจะไม่ใช่อะไร ความเมตตาจึงไป
 หนุนจูงไปนี้ เมตตาจูง มีเมตตาจูง ไปอย่างนี้ตลอด ไปตามทางเห็นเขาไปขายของตาม
 ทาง ไปจอดรถซื้อของเขา

ของถ้าอย่างมาก็เอาสักชิ้นหนึ่งเท่านั้นแหละไม่เอามาก แล้วก็เอาเงินให้เขา
 อย่างน้อยไม่ต่ำกว่าหนึ่งพัน ให้เงินหนึ่งพันแล้วก็ไป ไปไปเจออีกเอาอีกเรื่อยตามทาง
 เป็นอย่างนั้นละ เรื่อยไปเลย เป็นอย่างนั้นละ มันหากเป็นอยู่ในจิต ถ้าได้ทานแล้วมัน
 เบิกกว้างๆ เมตตาธรรมนี้เหมือนว่ากระจายออกๆ เบิกกว้าง เป็นอย่างนั้นในหัวใจนี้ นี่
 อำนาจแห่งความเมตตา ที่ไปไหนมาไหนไม่ได้อยู่นี้คืออันนี้เอง ไม่ใช่อะไรพาเป็น อันนี้
 ละ ไปที่ไหนหมด เงินนี้ใส่ไปสักเท่าไร เป็นแสนๆ ติดคนขับรถเขาไป ไม่ให้เอาไป
 น้อยๆ นะ คนไหนควรให้มากให้มาก ให้น้อยให้น้อย ให้ตลอดไปเลย ไม่ได้ถามว่าเงิน
 หมด

บางที่เขาจนบอกว่าเงินหมดแล้ว มันเอามาหน่อยเกินไป นะะ มันก็ชู้เขาเสีย เอา
 ละเห็นก็ผ่านไปละที่นั่นมันไม่มีเงินให้เขา เป็นอย่างนั้นนะใจดวงนี้ มันเปิดโล่งไปหมด
 พุดให้มันชัดๆ แต่ก่อนไม่เคยเป็น ก็เป็นธรรมดาเหมือนเราๆ ท่านๆ บทเวลามันได้
 เปิดออกแล้วมีแต่ความเมตตา มีแต่ความเมตตาออก ออกหมดเลย เป็นอย่างนั้นละ
 แต่กิริยาทำทางนี้เอาแน่ไม่ได้ มันกิริยาทำทางออกสู่สมมุติ มันนำดินนำชมไปด้วยกันนั้น
 แหละ เหมือนกัน คือสมมุติด้วยกัน ตรงไหนที่น่าดีเขาก็ดี ที่ไหนที่น่าชมเขาก็ชม กิริยา
 มันก็ออกของมัน แต่ใจไม่เป็นอย่างนั้น ใจมันเต็มไปด้วยเมตตา มันครอบ จะพุดเล่น
 พุดจริงอะไรก็ตาม แต่เมตตานี้เป็นพื้นฐานอยู่ภายใน

อย่างพุดนี้เหมือนบ้าพุดก็มี แต่มันไม่ได้เป็นบ้า เข้าใจไหม มันออกไปตามกิริยา
 เฉยๆ ไม่ได้เป็นบ้า บางที่เขาอาจตำหนิก็ได้ อู๊ย หลวงพ่อนี้ บางทีเขาก็จะคิดอย่างนั้นก็
 มี พุดแบบเด็กก็มีบางที แบบผู้ใหญ่ก็มี แต่ใจไม่ได้เป็น เป็นแต่กิริยาใช้ออกสู่สมมุติ
 ชั้นนี้ควรจะพุดแบบไหนออกต้อนรับกันแบบไหน ควรเล่นก็เล่นควรจริงก็จริง ควรดุ
 บ้าง ควรเล่นก็เล่นก็เล่นไปบ้างตามอย่างนั้นละ นี่กิริยาอันนี้ไม่แน่นอน ไปไหนจึงรับมา
 ทั้งการติการชมเต็มตัวเลยกิริยาอันนี้ แต่ใจไม่เป็น เป็นอย่างนั้นละมันต่างกัน เอาละ

รับชมและรับฟังพระธรรมเทศนาของหลวงตา ได้ที่

www.luangta.com หรือ www.luangta.or.th

และสถานีวิทยุเสียงธรรมเพื่อประชาชน *FM 103.25 MHz*

และเครือข่ายทั่วประเทศ